

HDO-1601300102030500 Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

November / December – 2017

Geography : Paper - 11

(Climatology)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

- ૧ આબોહવા શાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપી, તેનું કાર્યક્ષેત્ર વિગતે સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૧ સૂર્યાઘાત એટલે શું ? પૃથ્વી સપાટી પરના સૂર્યાઘાતના વિતરણ પર અસરકરતા પરિબળોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૨ વાતાવરણીય દબાણ એટલે શું ? દબાણ પટ્ટાઓની માહિતી આપી, દબાણ પર અસર કરતા પરિબળો ટૂંકમાં સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૨ ઘનીભવન એટલે શું ? ઘનીભવનના વિવિધ સ્વરૂપો વિગતે સમજાવો. ૧૪
- ૩ ઘર્ષણની પ્રક્રિયા વિગતે સમજાવી, તેના સ્વરૂપોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૩ “કોપેન” ના આબોહવાના વર્ગીકરણની વિસ્તૃત ભૌગોલિક માહિતી આપો. ૧૪
- ૪ વાયુ સમુચ્ચયોનું વર્ગીકરણ આપી, વાયુ સમુચ્ચયોનાં ઉદભવ, સ્વરૂપ અને મુખ્ય લક્ષણો વર્ણવો. ૧૪
અથવા
- ૪ બદલાતી આબોહવા એટલે શું ? વિશ્વની બદલાતી આબોહવાના સંદર્ભમાં માનવીનો રહેલો ફાળો વિગતે સમજાવો. ૧૪
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર નોંધ લખો : ૧૪
(૧) પૃથ્વીનું ગરમી બજેટ.
(૨) વિશ્વમાં વરસાદનું વિતરણ.
(૩) ઉષ્ણ કટિબંધીય ચક્રવાતો.
(૪) વ્યવહારિક આબોહવાશાસ્ત્ર.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Draw neat diagram wherever necessary.

1 Give the definition of climatology and explain in detail their scope. 14

OR

1 What is insolation ? Explain in detail the factors influencing the distribution of insolation on the earth surface. 14

2 What is atmospheric pressure ? Give the information of pressure belt and explain in brief the factor effecting the pressure. 14

OR

2 What is condensation ? Explain in detail the various forms of condensation. 14

3 Explain in detailed the process of precipitation and discuss its forms. 14

OR

3 Give a detailed geographical information of the "Koppen's" classification of climate. 14

4 Classify airmasses and describe the origin, nature and main characteristics of airmasses. 14

OR

4 What is climate change ? Explain in detail the role of man with special reference to global climate change. 14

5 Write notes on any **two** of the following : 14
(1) Heat Budget of the Earth.
(2) Distribution of Rainfall in the world.
(3) Tropical cyclones.
(4) Applied Climatology.